

B&O

severská elegance

HISTORIE NÁS UČÍ, ŽE VĚTŠINA VELKÝCH ZNAČEK A MOCNÝCH FIREM VZEŠLA ZE SKROMNÝCH ZAČÁTKŮ A VYTRVALÉ PRÁCE. NEJINAK TO BYLO S DÁNSKOU SPOLEČNOSTÍ B&O, KTERÁ SE OD ZAČÁTKŮ V PODKROVÍ VYŠVIHLA NA HVĚZDU SVĚTA DESIGNOVÉ SPOTŘEBNÍ ELEKTRONIKY.

Příchod 20. století ve spoustě lidí evokoval optimismus a příslib skvělé budoucnosti. Jedním z těch, kteří ho takto vítali, byl i tehdy narozený Peter Bang, syn úspěšného dánského obchodníka. Už od dětství projevoval eminentní zájem o tehdy horkou novinku – rozhlasové vysílání a veškerou techniku s tím související. Není divu, že jeho pozdější cesta logicky vedla na univerzitu k titulu inženýra. Po absolutoriu se na půl roku vypravil do USA sbírat zkušenosti v továrně na výrobu rozhlasových přijímačů, kde se seznámil s nejmodernějšími technologiemi a postupy při konstrukci přístrojů. Pak už se ale plný elánu a nápadů vrátil domů, aby se postavil na vlastní nohy. Do vznikající firmy přibral podobně zapáleného, o tři roky staršího kamaráda a spolužáka ze studií Svena Olufsen a velké dobrodružství mohlo začít. Jejich první dílnou bylo podkroví na farmě rodiny Olufsenových poblíž města Struer na severozápadě Dánska, kde se oba nadšenci věnovali usilovné práci konstruktérů i dělníků v jedné osobě. Mimochodem, na stejném místě sídlí centrála firmy dodnes.

ELIMINATOR

Jeden z prvních výrobků firmy bylo zařízení pro přímé napájení rádií z elektrické sítě. Dovolovalo zapojit bateriový přijímač do zásuvky bez rušivých brumů a šumů.

1926

GRAMORÁDIO

Solidní a nábytku podobná skříň, včetně stejných výrobních postupů, byla samozřejmou součástí předválečných hudebních center v movitějších domácnostech.

1932

SUPERBO RADIO

Na svou dobu malý a skladný radiopřijímač. Vlastnictví něčeho podobného bylo symbolem postavení ve společnosti podobně jako dnes u automobilu.

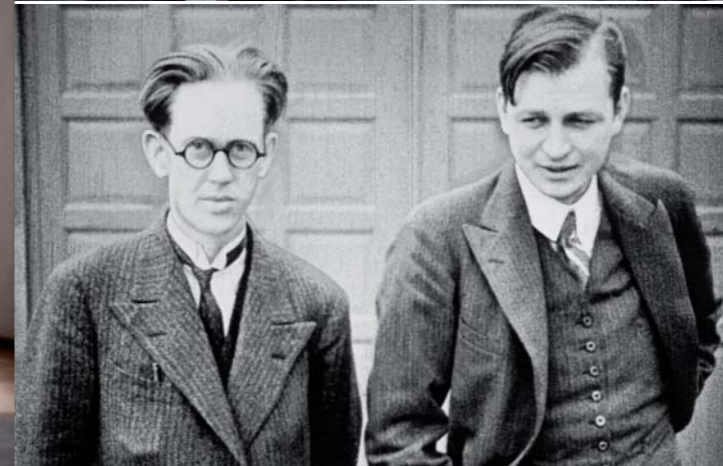
1937

BEOLIT 39 RADIO

První z ikonických produktů značky Bang & Olufsen byl rozhlasový přijímač, který vyměnil lakované dřevo za skříň z tehdy moderní (a módní) novinky, umělé hmoty jménem bakelit.

1939

Designová nespoutanost nechybí ani v současnosti. Ukázkou může být neortodoxní bezdrátový telefonní přístroj BeoCom 2 nebo BeoSound 8, dockovací stanice pro iPhone, iPad nebo iPod s tělem z hliníku a výměnnými barevnými kryty.

Souznění designu elektroniky s interiérem je osvědčeným krédem produktů Bang & Olufsen. Setkat se lze se dvěma pojetími: buď jde o co největší nenápadnost, anebo se přístroj stává designovým artefaktem, aktivně si podmaňujícím prostor.

STEJNÝ VNITŘEK, JINÝ VNĚJŠEK

Už od začátku oficiálního fungování firmy Bang & Olufsen v roce 1925 se výrobky nového podniku začaly zřetelně odlišovat od konkurence. Prvním produktem byl rozhlasový přijímač s přímým napájením z elektrické sítě, zatímco většina jiných rádií oné doby používala akumulátory nebo baterie. To už také mezi dvojicí „otců zakladatelů“ došlo k určitému rozdělení pravomocí, které se ukázalo nebyvale funkčním: zatímco Bang se více věnoval technologiím, Olufsen měl hlavní slovo, pokud šlo o obchodní stránku věci. Počet jejich úspěšných produktů se v následující dekádě neustále zvyšoval a firma se slibně rozvíjela i díky velké šíři záběru, kam patřily třeba zakázky pro armádu, zvukové

aparatury pro filmová studia nebo poněkud bizarní věci typu spotrpních reproduktorů pro ozvučení cirkusů. Druhá světová válka se stala firmě málem osudnou, když v jejím závěru v lednu 1945 záškodníci vypálili továrnu Bang & Olufsen v Gimsingu, sídlící opět v rodném Bangově kraji nedaleko města Struer. Šlo o pomstu za to, že podnik odmítal během války spolupracovat s nacisty a mnoho zaměstnanců bylo v podezření, že jsou zapojeni do dánského odboje. Továrnu se ale podařilo rychle obnovit a už po roce začala plná výroba všeho, co bylo v poválečném světě potřeba. S příchodem 50. let dvacátého století se už cíleně B&O soustřeďuje na to, co se jí osvědčilo už před válkou, totiž na spojení špičkových technologií a atypického moderního designu.

Spokojená domácnost v nejisté době, na takový styl propagace vsadila firma v temných časech před druhou světovou válkou. (nahore)

Zakladatelé Peter Bang a Sven Olufsen v roce 1926, kdy jejich firma stále ještě sídlila na statku v Quistrupu. (dole)

Příležitost tak dostává řada dánských návrhářů a architektů, kteří dodávají rádiím, televizorům a magnetofonům kromě funkčnosti i estetický rozměr. V roce 1957 sice umírá druhý ze zakladatelů Peter Bang, duch obou průkopníků ale žil dál.

CO UDĚLÁ JEDINÉ RÁDIO

Společnost se sice držela na prvním místě mezi firmami v Dánsku a znalci high-end elektroniky, na prosulost v celoevropském měřítku si ale musela počkat až do roku 1964. Klíčovým produktem bylo stolní tranzistorové rádio Beomaster 900 s FM přijmem (nebo jak se tehdy říkalo velmi krátkými vlnami) a dvojicí

zabudovaných reproduktorů pro stereofonní zvuk. Dalším výrazným milníkem byla o tři roky později hi-fi sestava, tvořená zesilovačem BeoLab 5000 s výkonem 2 x 60 W a neobvyklými posuvnými ovladači místo běžných otočných, spolu se stejně designovaným FM tunerem Beomaster 5000, schopným mimo jiné při ladění eliminovat nepříjemný šum mezi stanicemi. Kromě produktového úspěchu se navíc jednalo o zásadní mezník, neboť šlo o první výsledek spolupráce Bang & Olufsen s dnes světoznámým dánským průmyslovým designérem Jakobem Jensenem, který určoval styl produktů i firmy až do začátku devadesátých let. Podílel se také na přechodu k jinému obchodnímu modelu, od sítě distributorů k vlastním designovým butikům s elektronikou, z nichž jeden sídlí i v Praze jen pár kroků od proslulé life-stylové Pařížské ulice. Unikátní spojení špičkových technologií s prvotřídním designem a nadstandardními luxusními funkcemi pro maximální komfort uživatelů jsou totiž stále platným krédem značky Bang & Olufsen. ■ Viz: www.kd-elektronika.cz

BEOCORD 84U
Nahrávání na magnetofonový pásek otevřelo po druhé světové válce dveře do nového světa možností, jak a kde zaznamenat zvuk. Autorem designu byl Duus Hansen.

TV 508 S
Dvě kolečka a dvojice výsuvných madel tvořily výstavu prvního „mobilního“ televizoru Wheelbarrow, který se tak dal přemísťovat po domácnosti.

MODULAR SYSTEM
Spojení obrazu a zvuku do jednoho celku bylo koncepcí, se kterou přišla jedna z ikonických postav historie B&O, designér Ib Fabiansen. Takto vypadala vestavba do skřínky z palisandru.

BEOCORD STEREOMASTER
První magnetofon na světě, který běžným spotřebitelům přinesl možnosti profi přístrojů – samostatně oddělenou záznamovou hlavu či mixážní pulst pro tři vstupy.

BEOVISION 3000S/KJ
První barevný televizor B&O s úhlopříčkou 63 centimetrů a šesti tlačítky pro předvolení vybraných programů v pásmech VHF a UHF. Skříní byla z palisandru nebo teaku.

BEOGRAM 4000
První gramofon na světě s elektronickým řízením otáček a tangenciálním raménkem pro přenosku. Designér Jakob Jensen propojil hliník, dřevo a umělou hmotu.

BEOLIT 707
Úspěšný „tranzistorák“ na baterie, který se nebal experimentovat s kombinací plastu a kůže ani s barevným provedením. V nabídce byla bílá, černá, oranžová a modrá barva.

BEOCENTER 3500
Přístroj „vše v jednom“ opět od Jackaba Jensena. Obsahoval v sobě FM tuner s šesti předvolbami, automatický gramofon a zesilovač 2 x 40 W – vše špičkové kvality.

1947

1950

1957

1963

1967

1972

1975

1980